

Nr 147 Bingsjö

Kommun: Rättvik

Kartblad: 14F SO

Area: ca 170 ha

Naturgeografisk region: 30a Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden.

Agrara kulturlandskapsregioner: Södra Norrlands och norra Svealands skogsbygder.

Landskapsformer: Vågig bergkullterräng.

Riksvärde

Odlingslandskap	Naturlig slåttermark	Flora
-----------------	----------------------	-------

Värdeomdöme: Representativt odlingslandskap med lång kontinuitet och med inslag av äng med hackslått. Slåttermarkerna uppvisar mycket väl utbildade exempel på representativa slåttermarkstyper av lång kontinuitet. Helheten är välbevarad och området är därtill mycket vackert beläget.

Huvudkriterier: A, C, D

Stödkriterier: Storlek, mångformighet, kontinuitet, representativitet, raritet, nyckelområde, funktion – betydelse för flora.

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt jordbruk med åkerbruk, ängsbruk och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna ängar och naturbetesmarker. Områdets värden kan påverkas negativt av: Minskad eller upphörd jordbruks/betesdrift, skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, igenväxning, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikningar, täkt, luftledning, vägdragningar.

Säkerställande: Saknas.

Områdets huvuddrag

Representativt odlingslandskap i Bingsjö med lång kontinuitet och med inslag av äng med hackslått. Stor finnby i kuperad terräng med spridd bebyggelse och ett vitt förgrenat byvägssystem. Området koloniserades under 1600-talet av finnättlingar, och Bingsjö kapell fullbordades 1792. År 1917 fanns hela 45 gårdar. Danielsgården mitt i byn är byggnadsminne och centrum för årliga begivenheter som t ex ”Musik vid Siljan”. Bingsjö är ett välbesökt turistmål.

Centrala delarna ligger på en välvd kulle där sammanhängande öppna oregelbundna tägter omväxlar med små åkerholmar och impedimentängar. I södra delen upp mot slutningen finns omfattande tägter, liksom spridda tägter åt öster och norr. Fyra ängsmarker och hackslogar har höga värden ur naturvårdssynpunkt. Hela det hackslagna området är ytterst välhävdad, och ängsbacken mot Danielsgården bearbetas årligen av tiotusentals människofötter under spelmansstämman i juli.

Intill Danielsgården ligger Pekkosgården. Mellan och öster om gårdarna finns hackslagna marker av olika typer. Hackslogen öster om vägen är till sin typ den mest

representativa och ursprungliga. Här växer bl.a. blåsuga rikligt. ”Spelmansbacken” intill Danielsgården hyser en rad sällsynta ängssvampar, bl.a. sepiavaxing, mjölrödsskivling och olivjordtunga.

Mellan några gårdar i nordöstra Bingsjö lieslås ett par fuktiga ängsbackar, där källflöden från berget ovanför ger dem en ovanlig beskaffenhet. Vegetationen består här av skogsnävaäng och stagghed med arter som slidstarr och blodrot.

I södra Bingsjö ligger Abborgårdens odlingsmarker på mjukt kuperad moränmark, med hackslåtterängar, lindor och naturbetesmark mellan gårdar, åkrar och skog. Marginalmarker som renar och odlingsrösen hackslås och skapar en mycket tilltalande landskapsbild. På flera ställen i ängen växer åkerbär och i fuktiga partier dvärglummer. Slåttermarken är mycket välhävdat och har minst 200 års kontinuitet.

Några smååkrar mot skogen i sydöstra Bingsjö omges ännu av hackslagna kantzoner. Ängsvegetationen utgörs av en kraftigt slåtterpräglad och gräsdominerad variant av den nordliga örtrika friskängen. Här växer bl.a. darrgräs sparsamt.

Anmärkningar: Ingår i länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet (objekt nummer 31-09) och i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (objekt nummer W3101). Området är också utpekad som riksintresse för kulturmiljön, Bingsjö W 95.

Referenser

Länsstyrelsen Dalarna, 1994: *Värdefulla odlingslandskap i Dalarna*. Länsstyrelsen 1994. Falun.

Länsstyrelsen i Dalarnas län, 1993: *Dalarnas ängar och betesmarker*. Länsstyrelsen. Falun.

Naturvårdsverket, 1996: *Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet*. Stockholm.

Namn: Jenny Sander (2004-01-08)